

## Ob dnevu JLA podeljena priznanja

Državna odlikovanja so prejeli:  
**Red dela s srebrnim vencem:** Mirko Opara in Marko Zdešar  
**Red za vojaške zasluge s srebrnimi meči:** Ivan Grebenc  
**Medalja zaslug za narod:** Peter Bernik in Jože Šajnič  
**Medalja dela:** Slavko Derenčič  
 Dobitniki ostalih priznanj in nagrad pa so bili:  
**Plaketo ZRVS Jugoslavije:** Krajevna organizacija ZRVS Malči Belič  
**Zlato značko ZRVS Jugoslavije:** Slavko Stamejčič, Franc Mlinar, Janko Tavželj, Dušan Milič  
**Plaketo ZRVS Slovenije:** Janez Sterle, Marjan Stanovnik  
**Znak ZRVS Slovenije:** Rudi Furlan, Janez Rant, Anton Golob, Anton Maček, Rudi Kadunc  
**Plaketa ZRVS mesta Ljubljane:** Drago Hiti, Franc Kunovar, Rado Hlebec, Bogo Rus, Ivan Lisac, Jože Kastelic, Šte-

fan Poredoš, KO ZRVS Velike Lašče, OŠ Oskar Kovačič – Galjevica  
**Priznanja OK ZRVS:** Janja Domitrovič, Slavko Slak, Ludvik Pleteršek, Josip Gargasovič  
**Priznanja mestnega štaba teritorialne obrambe:** Matjaž Hofbek, Janez Toplak, Janez Drobež, Peter Saje, Borut Habič  
**Posebno priznanje občinskega štaba teritorialne obrambe:** GPG Grosuplje TOZD Splošne gradnje  
 Knjižne nagrade občinskega štaba teritorialne obrambe: Josip Puh, Janez Kožar, Karel Kralj, Franc Pihler  
 Rezultati tekmovanja krajevnih ekip organizacij ZRVS, v katerih so sodelovali tudi člani mladinskih organizacij:  
 1. mesto in **podelitev prehodnega pokala:** krajevna organizacija Trnovo  
 2. mesto: krajevna organizacija Rožna dolina  
 3. mesto: si delita krajevni organizaciji Ig in Barje



## Državna odlikovanja zaslužnim aktivistom in delavcem

Dolgoletno zavzeto in požrtvovalno delo na delovnem mestu, v krajevni skupnosti, družbenopolitičnih organizacijah in na terenu, skrb za boljše delovne in življenjske pogoje naših delavcev in občanov je nagrajeno že samo po sebi. Človek ima dober občutek, ko ve, da ne skrbi le zase, ampak da ima od njegovega dela korist tudi širša družbena skupnost. Če pa za to delo dobi tudi državno odlikovanje, čeprav morda tudi malo pozno, je nagrada popolna.  
 Tik pred iztekom lanskega leta je bila v mali dvorani naše občinske skupščine skromna slovesnost, na kateri so državna odlikovanja prejeli sindikalni aktivisti, tako kot vedno do zdaj pa jim jih je izročil predsednik naše občinske skupščine Maks Klanšek. Državna odlikovanja so prejeli:  
**Red republike z bronastim vencem:** Maks Močnik  
**Red zaslug za narod s srebrno zvezdo:** Janez Zatlter  
**Red dela z zlatim vencem:** Janez Zaplotnik  
**Red dela s srebrnim vencem:** Vera Valant, Ivan Andrašec, Jože Plos, Ivan Štukovnik  
**Medaljo zaslug za narod:** Borislav Vasič

Na dobrovski osnovni šoli 7. maja so letošnje leto pravzaprav začeli zelo slovesno. Slovesnost, ki so jo pripravili skupaj s krajevno skupnostjo sicer ni šole zadevala neposredno, saj je bila namenjena podelitvi dveh državnih odlikovanj, zato pa tako učitelji kot učenci uživajo vse tisto, kar sta za krajevno skupnost in lepše ter pestrejšo življenje v njej naredila oba nagrajena kraja-



Alojz Košir Hedvika Golobič

na. Maks Klanšek, predsednik naše občinske skupščine, ki je Alojzu Koširju podelil red zaslug za narod s srebrno zvezdo in Hedviki Golobič red dela s srebrnim vencem, je ob tem, tako kot že nekajkrat doslej povedal, da so take dolžnosti pravzaprav ena od najprijetnejših nalog predsednika občinske skupščine. In verjetno med nami ni nikogar, ki mu ne bi verjel.

## NAŠA DELEGACIJA NA OBISKU V GÖTEBORGU

### Pobud za zblíževanje ni malo

Delegacija naše občine, vodil jo je sekretar OK ZKS Bojan Simonič, se je v decembru udeležila letnega občnega zbora slovenskega kulturnega društva dr. France Prešeren, s katerim je naša družbenopolitična skupnost že pred leti navezala trajno prijateljstvo in sodelovanje. Tako kot vedno so bili naši rojaki v Göteborgu tudi tokrat veseli obiska, saj jim je pomenil živ in pristen stik z matično domovino. Temu primeren je bil seveda tudi nadvse topol in prisrčen sprejem, pri čemer se velja za izjemno gostoljubje naše delegacije zahvaliti še posebej družini Slak.

Poleg spodbudnih in pozdravnih besed, ki so jih na samem občnem zboru namenili člani naše delegacije prizadevnim članom društva, je tudi sicer sam obisk bil pravzaprav v celoti namenjen vsestranskim pogovorom o oblikah in načinih nadaljnjega sodelovanja.

Nostalgijska po domovini, njeni kulturi in še posebej po lepem slovenskem jeziku, je pri naših prešernovcih zelo prisotna. Zatorej ni naključje, da sleherni uro dela v društvu namenjajo ohranjanje slovenske kulture, bodisi s petjem, besedo ali ob športnih srečanjih. Njihova velika želja je predvsem tudi ta, da mladi ne bodo pozabili kulture in izročila svojih staršev. In čeprav jih ritem in tempo švedskega življenja marsikdaj prikrajšata za dragoceni čas, pa sta volja in želja po delovanju v društvu močnejša.

### O življenju naših občanov na tujem

V zdravilišču Topolišica pri Celju je bil 25. decembra 1985 organiziran novoletni posvet za vprašanja naših občanov, ki živijo in delajo v tujini. Udeležili so se ga predstavniki slovenskih društev, ki delujejo v imigracijskih državah, učitelji dopolnilnega pouka slovenskega jezika in predstavniki družbenopolitičnih organizacij pri občinskih konferencah. Ker je v tem letu namenjena posebna pozornost otrokom naših občanov na tujem, torej drugi in tretji generaciji, so bili posebej vabljeni še predstavniki mladine in posamezni aktivisti, ki delujejo na področju vzgoje in izobraževanja mladih.

V uvodnem delu posveta so bila podana poročila o družbeno ekonomski situaciji doma in po svetu, o carinskih predpisih, o sodobnih migracijskih problemih in politiki držav imigracije do ohranjanja nacionalne identitete mladih, o delu z mladimi v mladinskih dejavnostih, nazadnje so predstavniki mladine podali svoje programe posameznih dejavnosti. Predstavili so program Zveze tabornikov Slovenije, Glasbene mladine Slovenije in Zveze tehnične kulture Slovenije. Sledila je živahna razprava, kot odraz počutja in miselnosti naših ljudi, ki živijo in delajo na tujem. Društva, ki imajo povezavo z domovino, imajo bistveno manj težav pri svojem delovanju. V 32 slovenskih občinah imajo bolj ali manj stalne stike s 37 klubih in društvih naših občanov. Nosilci povezav so največkrat koordinacijski odbori za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini pri OK SZDL. Naši občani v tujini si želijo čim več sodelovanja z domovino na kulturnem, športnem in gospodarskem področju, naborniki bi radi služili vojaški rok blizu domačega kraja, carinski predpisi naj se ne spreminjajo tako hitro, svoje otroke bi radi vključili v letovanja, ki jih prireja ZPM, kar je zelo pomembno ob skrbi za drugo generacijo.

Spremembe, ki jih načrtujejo države zahodne Evrope v politiki do tujih delavcev na osnovi neugodnih ekonomskih kazalcev in rasti nezaposlenosti, slabšajo položaj naših občanov v tujini. To je delno posledica

Člani društva so tudi tokrat izrazili željo, da bi skušali z nami navezati takšne vezi in možnosti, da bi lahko kar največ mladih navezalo stike z našimi otroki. Izdelan je bil tako povsem konkreten predlog, da bi v času počitnično izmenično gostile otroke naše in njihove družine. Poleg že rednega in tradicionalnega sodelovanja na pevskem taboru v Stični in letovanja otrok v Pacugu, nad čemer so naši rojaki navdušeni, bi veljalo razmišljati tudi o možnostih družinskih letovanj v počitniških zmogljivostih naših OZD, radi pa bi se prav tako zaradi navezovanja trajnejših stikov na družabnih srečanjih srečevali z našimi družinami. V goste pa bodo rade volje sprejeli tudi zabavne ansamble, saj najlažje utrjujejo medsebojno sodelovanje prav na družabnih srečanjih. Sodelovanje z ostalimi slovenskimi društvii oz. jugoslovanskimi žal ni najboljšo. Odgovornost, ki jo je nase prevzelo to kulturno društvo ob organiziranju osrednje proslave dneva mladosti na Švedskem, zatorej ni majhna, želja po večji pomoči in sodelovanju iz matične domovine pa je zatorej bolj izrazita.

Morda še to. Člani naše delegacije so se pogovarjali tudi s predsednikom in podpredsednikom odbora za priseljenška vprašanja göteborgske regije, ki sta ocenila delo društva France Prešeren kot aktivno. Vsekakor spodbuda, ki ohrabruje.

gospodarske recesije v državah imigracije, delno pa je to posledica kadrovske politike teh držav. Čim prej se želijo znebiti tujih delavcev, ki jim niso več potrebni in prinesejo skrb na države emigracije. Inteligenca se v tuji družbi, zaradi promocije navzgor, asimilira in se odteguje delu v društvih. Slovenci lahko ohranijo svojo nacionalnost le v zaprtih krogih, kot so društva in družinske skupnosti. Integracija je le navidezna. Države imigracije pa na drugi strani kažejo velik interes, da asimilirajo drugo in tretjo generacijo, kar se kaže tudi v odnosu do dopolnilnega pouka slovenskega jezika. Ta pouk naj bi imel le še funkcijo ohranjanja jezikovne in kulturne identitete otrok, funkcijo vračanja v domovino pa zavračajo. Državne imigracije vse bolj prevzemajo pristojnost in financiranje tega pouka v svoje roke. Slovenci so v tujini naseljeni zelo razkropljeno, zato je v dopolnilne vzgojnoizobraževalne dejavnosti možno zajeti razmeroma manj otrok kot pri drugih Jugoslovanih. V preteklem letu je sodelovalo pri osnovnošolskem dopolnilnem pouku 2851 učencev, malo šolo je obiskovalo 210 cicibanov, v srednješolskem dopolnilnem pouku 19 mladincev.

Za drugo in tretjo generacijo v tujini je treba nekaj storiti. Možnosti so velike na vseh področjih, programi so pripravljeni potrebno je le še vztrajno in zagnano delati. OK SZDL Vič-Rudnik je povezana s slovenskim društvom France Prešeren v Göteborgu. Sodelovanje je iz običajne oblike pomoči preraslo v programirano delovanje. V letu 1986 pripravljajo obisk na Švedskem, ki bo zajel vsa področja sodelovanja, kulturno, športno, politično in gospodarsko. Posebno pozornost posvečajo mladim. Njim so namenjene knjižne zbirke Mladinske knjige, ki jih je izdala v ta namen in diafilmi o Sloveniji. Razvija se dopisovanje z otroki v slovenskem jeziku. Pobudniki za to akcijo so pionirji z OŠ Levstikove brigade Skofljica. Tovariši s Švedskega bodo vrtili obisk junija, kot vsako leto.

MARJETA CUNK

V lanskem letu sta bili v naši občini še dve podelitvi državnih odlikovanj, ki ju v našem časniku nismo objavili. Konec decembra so državno odlikovanje izročili dvema delavcema delovne organizacije HP Kolinska – tozd Vinocet. Odlikovanji sta prejela: **Red zaslug za narod s srebrno zvezdo:** Viljem Zalar, **Red dela s srebrnim vencem:** Marija Markovič.

Slovesnost ob podelitvi državnih odlikovanj so pripravili tudi v SDK Centrala, ki ima sedež v naši občini. Visoko državno priznanje za svoje delo sta prejela:

**Red zaslug za narod s srebrno zvezdo:** Franc Maroh, **Red dela s srebrnim vencem:** Franc Potočnik

## S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZSMS

### Stanovanja, stanovanja

Občinska konferenca je v sodelovanju z Mestno konferenco ZSMS v decembru organizirala tematsko konferenco o nekaterih odprtih vprašanjih stanovanjskega gospodarstva. Namen te konference je bil spodbuditi mlade v OO ZSMS pri razmišljanju in spoznavanju stanja na stanovanjskem področju v okolju iz katerega izhajajo. Mladinska organizacija je sprejela že vrsto stališč o stanovanjski politiki. Prav s to konferenco so želeli mladi izraziti svojo pripravljenost in zavzetost za reševanje stanovanjskega vprašanja. Obenem so želeli opozoriti na svoj položaj v tem trenutku, ko jim je večja družbena pomoč tem bolj potrebna. Mladi se ob reševanju svojega družbenoekonomskega položaja, in v sklopu tega stanovanjskega

vprašanja osredotočijo le na ta problem. S tem pa je povezana njihova manjša storilnost v ozd., nezainteresiranost za študij in dodatno izobraževanje, utrujenost, slaba volja, občutek brezperspektivnosti.

Mladi so bili mnenja, da smo z vpeljavo samoupravne organiziranosti v stanovanjsko gospodarstvo dosegli le številčno povečanje najrazličnejših institucij in širitev udeležencev v odločanju, nismo pa zajeli bistva takega organiziranja, ob tem pa smo zametali tudi strokovnost. Širitev udeležencev v upravljanju ni privedla do zastopnosti različnih interesov, predvsem tistih, ki so najbolj zainteresirani – podnajemniki in drugi pričakovalci.

Mladi so analizirali tudi vlogo delovne organizacije kot nosilca reševanja stanovanjskega vprašanja delavcev. Ugotovili so, da je možnosti za pridobitev stanovanj mladih družin čedalje manj, saj je leta 1981 izpadla iz zakona kategorija mladih družin. Danes pa je v delovnih organizacijah praksa, da rešujejo stanovanjska vprašanja v obliki kreditiranja, s spodbujanjem individualne gradnje, niso pa motivirani za nakup družbenih stanovanj. Mladi so vztrajali na tem, da se zagotovi kontrolirana investicijska gradnja, pa tudi na tem, da se z obstoječim stanovanjskim fondom pametno gospodari. Na tem področju je čedalje več malomarnega in neodgovornega obnašanja, zato je potrebno še naprej vztrajati na vseh z zakonom določenih obveznostih stanovalcev, stanodajalcev in skupnosti stanovalcev.

Veliko besed je bilo na konferenci namenjenih tudi prenovi stanovanj, saj mladi tu še vedno vidijo možnost za lažjo rešitev svojega stanovanjskega vprašanja. Žal pa ni čisto tako. Mladi so zahtevali, da se čimprej enotno pristopi k reševanju vprašanja prenove na nivoju mesta.

Iz osnovnih organizacij je prišlo tudi nekaj zanimivih in koristnih pobud. V Avtomontaži so imeli mladinci tudi v okviru svoje osnovne organizacije razpravo na temo stanovanj. Predlagali so, da se stanarina za sto odstotkov poveča tam, kjer kvadratura stanovanja presega maksimum, ki je določen za posamezno število članov gospodinjstva. Mladi bodo v Avtomontaži skupaj z ostalimi delavci delali eno soboto, izkupiček pa bo namenjen za nakup stanovanj.

Mladi iz Zdravstvenega doma nimajo veliko možnosti za nakup stanovanja, izkoristijo lahko le manjše zneske za popravila stanovanj, ponudijo pa jim tudi samske domove. V Kemofarmaciji ima veliko težo pri dodelitvi stanovanj delovna doba, ki navadno tudi onemogoča mlajšim, da si rešijo svoje stanovanjsko vprašanje.

V širši razpravi je bilo ugotovljeno, da so mladi na področju reševanja stanovanjskega vprašanja zelo aktivni, manj pa učinkoviti. Zato bi morali tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah podpreti stališča mladih, da je nujno upoštevati kategorijo mladih družin pred vsemi. Enako naj bi vsi terjali, da se preverijo kriteriji za dodelitev solidarnostnih vprašanj, s katerimi si le malo mladih reši svoj stanovanjski problem.

